

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ҮЗӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАРЫ

«11» марат 2021 ел

№ 31

Үзәк бистәсе.

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Әйләнә-тирәлекне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге Советы карап итте:

1. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында Нигезләмәне күшымта нигезендә расларга
2. Элеге карап гамәлдәге законнар нигезендә үз көченә керә.
3. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Үзәк авыл жирлеге башлыгына Котников В.Н. йөкләргә.

**Теләче муниципаль районы
Үзәк авыл жирлеге башлыгы**

В.Н.Котников

Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Үзәк авыл жирлеге Советының
«11» март 2021 ел №31
карарына күшүмтә

НИГЕЗЛӘМӘ

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Үзәк авыл жирлеге (алга таба-авыл жирлеге) территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели

1. Төп төшөнчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгө төп төшөнчәләр кулланыла:

яшел үсентеләр-табигый һәм ясалма килеп чыккан ағач, қуак һәм үләнчел үсемлекләр (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәк түтәлләрен, шулай ук аерым торучы ағачларны һәм қуакларны да кертеп);

табигать территорияләре-бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын берләштерүче, хужалык эшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр;

яшелләндерелгән территорияләр, ясалма төзелгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнен аз төзелгән участоклары, алар чикләрендә өслекнең кимендә 50 процентын үсемлекләр капламы били;

урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге табигый территорияләр участоклары, алар табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган;

ағач-диаметры 5 см дан да ким булмаган ачык беленеп торган кәүсәле үсемлек, 1,3 м биекләктә, үсентеләрдән тыш;

куак-күпъеллык күпкәүсәле (ағачтан аермалы буларак) үсемлек, ул туфрак өслеге янында ботаклана;

үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеге;

үсентеләр-нинди дә булса урында үсә торган үсемлекләр, қуаклар;

яшел массив-өлкән ағачларның (15 яштән өлкәнрәк) кимендә 50 данәсе Үсә торган территория участогы, алар бердәм япма хасил итәләр;

яшел үсентеләргә зыян китерү - яшел үсентеләргә аларның үсешен туктатуга китерми торган зыян китерү, шул исәптән ботакларның, тамыр

системасының механик заарлануы, коры бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрнең яисә тамыр зонасында туфракның заарлы матдәләр белән пычрануы, ут төрту яисә башка йогынты ясау;

яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрне кисү яки аларның үсешен туктатуга китерә торган башка зыян китерү;

компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки 2 коэффициенты белән заарланган яшел утыртмаларны янадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлық яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәэмим итү буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә оешмаларга - әлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы кишәрлекләрдә - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яки арендаторлар.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан җир кишәрлекләренең милекчеләре, кулланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмим итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карага тиешләр.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле барлық гражданнарга һәм оешмаларга, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, проектлауны, төзелешне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баруга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Җир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалық һәм башка эшчәнлекне оештыруга проекталды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел үсентеләр яшәешен тәэмим итү белән бергә яшел территорияләрне һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләрне (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеген белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәтнамә нигезендә башкарыла.

3.3.Рөхсәт бирү гариза бирүченең Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычлары булмаган очракта гамәлгә ашырыла.

3.4.Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләргә генә рөхсәт ителә.

3.5.Киселгән яшел утыртмаларны һәм кисү калдыкларын ташлау, төяү һәм алып китү эшен башлап жибәргәннән соң өч көн эчендә Мөрәҗәгать итуче хисабына башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.6.Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр заарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территорииянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмычча, аларны мәжбүри рәвештә торғызу эшләрен башкара.

3.7.Агач кискән өчен түләүне башкармыйча гына, агач һәм куаклар кисү авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда хәл итегергә мөмкин:

яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү;

авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

авария хәлендәге (төшү куркынычы тудыручи, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисуне гамәлгә ашыручи мөрәҗәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.8.Авария хәлендәге, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручи яшел үсентеләр комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.9.Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

рөхсәтсез яки рөхсәт белән, әмма рөхсәттә күрсәтелмәгән кишәрлектә, санда, төрдәге агач һәм куакларны кисү;

ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтиҗәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

кәүсәне божралап алу яки һәрдаим махсус рәвештә кисеп тору;

үсә торган агачларның һәм куакларның үсүе тукталуга китерә торган заарлау;

агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү h. б.;

үз белдеген белән корыган агачларны кисү;

башка үсеп утыручи агачлар һәм куакларны жәрәхәтләү.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндеру рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндеру агачлар, куаклар һәм газоннар утырту очен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндеру мәнфәгатьләрендә яисә хоқукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару булган гражданнарның яисә юридик затларның акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Элеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада - компенсация яшелләндерүенә: 2 коэффицент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торғызуга түләнергә тиеш.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү очен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш һәм башка эшләр очен кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алыш барганды, проекталды документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач очен һәм элеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләндеру юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеген башкару, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру очен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут қуркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләрне заарлауга яисә юкка чыгаруга китерергә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ жаваплылык.

7.1. Элеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплылык тоталар.